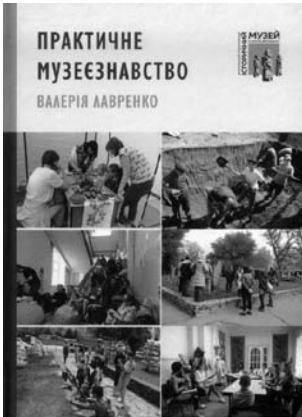

Музейна професія: погляд із Дніпра

Лавренко В. Практичне музеєзнавство : навчальний посібник. Дніпро : Ліра, 2023. 116 с.

За роки незалежності в Україні активного розвитку набув новий науковий напрям "соціологія музею" [1], а отже видано чимало підручників і навчальних посібників із музеології та музейництва (М. Белікова, О. Гайдай, І. Гребцова, В. Дмитренко, В. Зайцева, О. Климишин, Г. Міщук, В. Надольська, І. Паур, О. Прищепа, М. Рутинський, О. Салата, О. Скус, О. Стецюк, М. Хададова, І. Шидловський, В. Якубовський та ін.).

Серед масиву навчальної літератури варте уваги видання "Практичне музеєзнавство : навчальний посібник" В. Лавренко — кандидатки історичних наук, заступниці директора з наукової роботи Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького, доцентки кафедри всесвітньої історії історичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Посібник вийшов друком 2023 р. у видавництві "Ліра".

Видання орієнтовано на майбутніх фахівців у галузі історії, археології, музеології (бакалаврський рівень). Основою посібника став практичний досвід роботи авторки з відвідувачами у Дніпропетровському національному історичному музеї імені Д. І. Яворницького за 2019—2023 рр.

Посібник написано в популярному розповідному жанрі та ілюстровано кольоровими фотографіями. Видання складається з передмови, трьох розділів, поділених на теми, та післямови. Кожен розділ завершують запитання для самоконтролю та список літератури, в якому подано бібліографічні описи інтернет-ресурсів, наукових збір-

ників музейних конференцій та інших друкованих матеріалів.

У першому розділі "Музей: що ми не бачимо, коли приходимо як відвідувачі" (с. 8—43) розглянуто поняття "музей", міжнародні документи щодо діяльності музеїв, їх класифікацію, стан колекцій на окупованих територіях. Здійснено порівняльний аналіз класичного музею з нарративним, наведено приклади з європейської практики, схарактеризовано штатний розклад і структуру музейного закладу, а також особливості управління ним.

Другий розділ "Чим займається музей" (с. 44—89) ознайомлює читачів із музейною наукою. Авторка ґрунтовно розглянула музейну продукцію: каталог, путівник, археографічне видання. Окрім того, висвітлено особливості екскурсійної роботи, наведено класифікацію екскурсій, методи проведення екскурсійних заходів, проаналізовано експозиційно-виставкову роботу. В. Лавренко також висвітлює наукофондову роботу та її специфіку в умовах російсько-української війни. Наведено відповідні облікові документи: науковий уніфікований паспорт музейного предмета, інвентарні книги тощо.

У третьому розділі "Сучасні напрями роботи музею" (с. 90—113) авторка розглянула аспекти брендингу та цифровізації музеїв, новітні технології роботи з відвідувачами.

Навчальний посібник В. Лавренко є вагомим внеском у розвиток вітчизняної музейної педагогіки та може бути використаним не тільки на відповідних кафедрах закладів вищої освіти України, де готують майбутніх фахівців з музеології та пам'яткоохоронної справи, а й у середніх навчальних закладах: гімназіях, ліцеях, спеціалізованих школах. Запропоновані В. Лавренко підходи до організації історичних музейних експозицій стануть у пригоді під час облаштування навчальних музеїв у закладах вищої та середньої освіти. Видання також може слугувати своєрідним порадиником для батьків, які прагнуть залучити дітей до музейної культури.

Список літератури

1. Соціологія музею: презентація на тлі простору і часу / за заг. ред. Карпова В. В. Київ : НАКККіМ ; Олег Філюк, 2016. 168 с.

Дмитро Кенін,

кандидат історичних наук,
старший науковий співробітник відділу
ретроспективної бібліографії Книжкової палати України

Надійшла до редакції 6 листопада 2024 року